

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob **torških, četrtnih**
in **sobotnih**. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za en mesec . . . f. — 30, za eno leto f. 1.40
za tri mesece . . . 2.00 „ „ „ 4.00
za pol leta . . . 3.00 „ „ „ 6.00
za vsa leta . . . 10.00 „ „ „ 16.00
Na naročbe brez priložene naročilne se
ne jemlje ozir.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 20 vč.,
v Gorici po 25 vč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 20 vč., v Gorici 25 vč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašajo se računo po tarifi v petiti; za
naslove z dohodnimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vrstic.
Poslana osmetnje in javnozdravila, de-
maki oglašajo itd. se računajo po ugodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vseko pismo mora
biti frankovano, ker nefrankovana se ne
sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema **upravnništvo** ulica Molina pis-
cola št. 3, II. nadst. Odprte reklamacije
so proste poštne.

„V edinosti je moč!“

Prošnja do naših č. g. naročnikov!

Danes smo priložili čestitim našim gg. naročnikom dopisnice, katere naj blagovole takoj oddati na pošto, izpolnjene s imeni svojih prijateljev in znancev, o katerih mislijo, da bi se snali naročiti na naš list, ako jim ga pošljemo na ogled. Zajedno prosimo čestite naše gg. naročnike, da tudi kolikor mogoče osebnih priporočajo naš list, ki je najcenejši slovenski, škrat na teden izhajajoči sloven-
ski list.

Uredništvo.

Upravnništvo.

Odnosaji v Istri.

(Nadaljevanje govora poslanca Vek. Spindiča v seji poslanske skupnice dne 14. t. m.).

Značilno je tudi naglasjanje nekaterih glasil o povse taktne postopanju oblasti za varnost; taktne postopanje oblasti za varnost v Piranu, kjer se je dogodilo vse ono, česar sem omenil že poprej, taktne postopanje oblasti za varnost v Kopru, kjer so morali izpušiti one, koje so bili prijeli, kjer so po cele ure in skoni več dni demonstrirali proti slovenskim duhovnikom, profesorjem, dijakom, taktne postopanje oblasti za varnost v Trstu dne 2. novembra, kjer so demonstrirali celo uro in taktne postopanje oblasti za varnost vsikdar, kadar demonstrirajo „moretti“ in Trsta. Je vsega povedanega je razvidno, da so se sdržili v svojo mnogi činitelji s različnimi namori, da nočejo privoliti Hrvatom in Slovincem Primorske niti toliko enakopravnosti, da bi se enostavne table rasobesile tudi v njih jeziku.

Ved mnogih posredovanj, ved pou-
ličnih demonstracij, ved tajnih dogovarjanj — naglasjanje besedo „tajnih“ v tej dobi odkritosti — se c. k. vlada ni osirala na zakonitost in pravico nasproti veliki večini prebivalstva Primorske in slasti Istro, ampak dala se je voditi od pošelenj italijanskih izgrednikov. Obustavila je namreč naredbo ter se s tem jela umikati, katero umikanje so mnogi — šal, da se moramo poslušati te be-
sede — smatrali kot sramoto in koje umika-
nje so isgrezniki posredovali demonstracijami in nasmehom. Neki ilustrirani list je baje prinesel ilustracijo, na kateri gospodje mini-
stri kleče pred irredento ter jej pokladajo darove. (Čujte!)

Nočem preiskovati, v koliko so bili po-
samični ministri udeleženi pri tej aferi; pre-
sreči hočem izvestne injave nekega odvetnika
v odvetniški zbornici tržaški dne 17. novem-

bra t. l. glase nekega gospoda ministre; pre-
sreči hočem izvestne govorice o nekem gro-
silnem pismu, katero je baje dobil eden
gospodov ministrov. Nočem tudi preiskovati
neke izvestne določbe v pogodbi med Avstro-
Ogersko in Italijo, v kateri je baje Italijanom
v Tridentu, Trstu in Istri najameno narodno
posestno stanje, in kakó je isto mogoče spravi-
ti v soglasje s naredbo gospoda ministra za
pravosodje. Naposled nočem preiskovati po-
sredovanja kraljeve italijanske vlade.

To jedno pa je gotovo, da takovani
progressisti, vspodbujeni po vseh v aféri
o tablah, stavišajo nadalje neopravičene in
neopravičljive zahteve. Te poslednje se tičejo
v prvi s sastavljanja imenikov porotnikov v
Rovinu, kjer bi isti hoteli, da porotniki že
nadalje ne bi poznali jezika velike večine
prebivalstva, in potem svetega misijona v slo-
venskem jeziku v Trstu, kateri misijon se je
gospredil posredovanjem c. k. namestnika,
kar se je slavilo potem v vesti: „E poi si
dirà che gridar non serve!“ ali v neki drugi:
„Le missioni slave in fumo“.

In to, gospoda moja, pod ministerstvom
prejšnjega kneza Windisch-Gratza, v katero-
rem sede tudi grofje Falkenhayn, Schönborn
in Welsersheimb in viteza Jaworski in Madej-
ski, in katero ministerstvo podpirajo tako za-
stopniki poljskega katoliškega naroda, kolikor
tudi klub konservativcev.

Nočem se dalje baviti se zadevo svetega
misijona; pojasnil jo je že tovariš Ferjančič.
Omejiti se hočem na to, da konstatujem
nekatero stvari.

Konstatujem, da je radi svetega misijona
član mestnega sveta tržaškega, dr. Angeli,
v seji dne 27. novembra najhuje napal
škofa tržaškega, in da so tam sveti mi-
sijon označili kot izsijanje narodnosti itali-
janske (Čujte! Čujte!), da je pri tem molal
vladni komisar ter da se je župan tržaški
pridružil invajanjem predlagatelja dra. Ange-
lija, obljubivši, da bode v tej zadevi posre-
doval pri c. k. namestniku; da je tudi res
posredoval reki, naj bi se opustil sveti mi-
sijon, ker se je bati, da bi mogli nastati
nemiri (Čujte! Čujte!), ter da je rekel c. k.
namestnik, da se mu ta bojazen ne vidi ne-
opravičena, naj se torej ne priredi sveti mi-
sijon, tembolj, ker se je c. k. policija izja-
vila takó, da ne more jamčiti za mir in red.
(Čujte! Čujte! — Poslanec dr. Laginja: Črno
na bolem!) Dá, črno na bolem. Kaj naj bi
bil škof storil drugega v očigled tej izjavi? V
slučaju, da bi bilo ministerstvo ugodno rešilo
dotični rekurs, nastali bi bili gotovo napove-
dani nemiri, ne bi jih bili preprečili.

bi skuil ugovarjati jim, zgubim takoj njih
zaupanje. Moj upor bi bil popolnoma brez-
vapešen.

— Isroči me jim! Znesajo naj se nad
menoj!

— Tudi to ne bi nič pomagalo. Ovačil
bi se tako, da sem te rešil in vsejedno ne
bi mogel odvrniti nesreče od tvojih.

— In če pomore uboge, zapuščene ne-
srečnike, na koga pade sramota grozovitega
početja?

— Na-me, to vem. Vem pa za sredstvo,
s kojim odvrnem to nečast od sebe. Hočeš
li je uporabiti?

— Govori!

— Poslušaj me torej! Ti se preoblečeš;
na to pojdeš hitro v Kološvar, zbereš tam
svoje tovariše in se čimprej povrneš braniti
svoj dom. Tu te bodem pričakoval in se s
teboj bojeval. Morda padem jaz, morda ti —
boj pa ne bode sramotilen, ker stali bomo v
prostej, poštenej bitvi moš proti možu, vojska
proti vojski.

— Hvala, hvala! — vaklikne mladenič
ter priščno stisne roko svojemu nasprotniku.

— Hiti! — tu, glej, je kmeteka obleka,

Toda parlament in vlada se v tej zadevi
ne smeta toliko brigati za škofa, ki je že
toliko pretrpel pod to vlado, kakor je že
popred omenil poslanec dr. Ferjančič,
kateri vendar pozna osebe, ampak parlament
in vlada se morata vprašati, ali je ona izjava
c. k. namestnika dostojna države, v kateri
obstoji velika večina prebivalstva iz katolikov
(Prav res!), ali je dostojna veselo. In pa-
lament in vlada se morata vprašati, kako
stoji s avtoriteto državne oblasti, ako takó
govori dostojanstvenik toli važne dežele, ka-
kor je govoril namestnik. Kakó se to strinja,
vprašati se moramo nadalje, z določbo v dr-
žavnih osnovnih zakonih o svobodnem izvr-
ševanju vore?

Dá, vsi smejo svobodno izvrševati svojo
vero, ali katoliki, kojih je največe število med
prebivalstvom Istre in države sploh, ne smejo.

Ako bi se kaj jednecega zgodilo pri kaki
drugi veri (Veselo!), kakor hrup bi segnali
tu! Toda pri katolikih se to ne zgodi.

Kakor pri aferi o tablah, tako tudi v
zadevi svetega misijona v Trstu ne gre za
varovanje italijanske narodnosti, ne, tu gre
za tlačenje hrvatske in sloven-
ske narodnosti (Tako je!), in glasom
nekega lista in Italije, tudi za nekaj drugega.
In sedaj naj govori isti list sam, in prosim
njegovo ekscelenco dovoljenja, da smem pre-
čitati dotične stavke.

Milaneki „Osservatore“ z dne 29. okto-
bra piše — in to je navedeno iz jednega
drugega lista, „Rinnovamento“ z dne 3. no-
vembra 1894 — (čita):

„Najprej treba naglasiti, da se je do-
godek pretiraval se strani židovsko-irreden-
tanskega novinstva.

Dvojezične table so nekaj čisto narav-
nega in navadnega v Avstriji. Take obstoje
v Galiciji, na Češkem, na Tridontinskem. Za-
kaj ne bi v Istri za tamonje Slovence uvedli
slovenske poleg italijanskih? Ne vemo le,
kako je avstrijska vlada tako dolgo čakala s
tem. Kako morejo taki napisi škodovati ita-
lijanski narodnosti? Da si pojasnimo to, treba
iskati vzroka le v irredentizmu, koji
ima svoja ognjišča po vsaj dolžini Primorske.“
(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Deželni zbori. Z dnem 27. t. m. na-
stopila je doba deželnih zborov. Odkar so se
uvele direktne volitve v državni zbor, so de-
želni zbori sicer zgubili mnogo svoje veljave
in ne obračajo tolike pozornosti nase kakor
v prejšnjih časih. Zlasti nemški centralisti

vrzi jo na-se! Ako te kdo ustavi, pokaži mu
to „pazuro“ (potni list) in spregovori moje
ime. Da ne znaš vlaški govoriti, nič ne dá;
mojim ljudem ni nič posebnega, da pridejo k
meni preoblečeni madjarski gospodje. Bilo je
že temno, ko so te sinoči zajeli, za to te ne
spoznajo tako lahko. —

Mladenč se naglo preobleče. Moj tem
pa govori Dekurio svojim ljudem, odobruje
njih namen, ukaže jim oditi proti gradu, ter
jim obljubi, da pride tudi on precej za njimi.

— Vprejmi mojega konja v spomin in
zahvalo — pravi mladenič Dekuria.

— Vsprejem. Boj se dobro, lahko si
ga zopet pridobiš! Hiti, drugače se preveč
zamudiš! Če ne dojdeš o pravem času, tako
doleti te žalost, mene pa pogrda in sra-
mota! —

Nekaj trenutkov za tem hitel je mla-
denič barih nog po ozkeje stezi in čez strmo
goro proti Kološvaru.

Bilo je po polnoči.

Prebivalci Bardijskega gradu spali so
že vsi. Železne duri bile so zaprte. Okna
bila so tamna. Peklensko rjovenje probudi

amatrjo deželne zbor le kot take zastope,
kojim se je baviti le s gospodarskimi stvarmi.
Letos pa se utegne stvar nekoliko zasukati,
ker nam je pričakovati tudi zanimivih poli-
tiških debat. Že poslanec baron Dipauli je
naglašal v odseku poslanske zbornice za
volilno preosnovo, da ob tem važ-
nem vprašanju treba slušati tudi menenje de-
želnih zborov. Menenju tega poslanca so pri-
trdile vse stranke, izvzemši seveda nemške
liberalce. In tako je pričakovati, da se bodo
letos vsi deželni zbori bavili s vprašanjem
preosnove volilnega reda za državni zbor.

V deželnih zborih, v katerih so zaslo-
vani tudi Slovinci, bodo letos poleg volilne
preosnove obilo poveda viharim razpravam,
ker se borbe iz ravnokar minulega zasedanja
državnega zbora prenesejo tudi v deželne
zastope. V deželnem zboru štajerskem
pride na vrsto slovenski gimnazij
v Celji; v deželnem zboru Goriškem
utegne priti do obračuna s gospodom dežel-
nim glavarjem, ako imajo naši slovenski po-
slanci le še kolikaj možke krvi v svojih
žilah; v deželnih zborih v Trstu in v Po-
rečju je pa pričakovati ne le viharim raz-
prav, ampak grozne nevihte, kajti tu se je v
poslednji dobi nagromadilo toliko netiva, da
mora priti do eksplozije, tembolj, ako vza-
memo v poštev nebrzdano strast in vročo
kri naših tukajšnjih nasprotnikov.

Prve seje so seveda namenjene le for-
malnostim; in tako nam poroča brzojav čisto
na kratko, da so se deželni zbori, Nižje-Av-
strijski, Gorenje-Avstrijski, Češki, Moravski,
Silezijski, Štirski in Goriški otvorili s
običajnim nagovorom se strani deželnih gla-
varjev oziroma maršalov in z živjo-klici na
prosvetlega cesarja. Le gledé deželnih zbor-
ov v Pragi in v Gorici je poročilo ne-
koliko gostobesedneje. V deželnem zboru
Češkem je omenjal deželni maršal bližajočega
se jubileja Njegovoga Velikanstva. V kra-
nem svojem govoru je priporočal deželnemu
zboru, naj isti naloži deželnemu odboru, da
poslednji stavi primerne predloge za osnovo
kakoga človekoljubnega zavoda.

O otvoritveni seji deželnega zbora Go-
riškega poroča brzojav, da je deželni gla-
var grof Fran Coronini naglašal v svojem
nagovoru, kako potrebna je sloga med
narodnostmi ter da je tudi vladni za-
stopnik pozdravil zbor v obeh jezikih.

„Piccolo“ pa poroča, da je deželni gla-
var govoril jako ostro — proti Slovincem.
Ker nam pa „Piccolo“ poročilo ni merodavno,
nočemo se danes pripraviti s gospodom grofom,
pač pa moramo naglasiti, da je po gospodu

spoče iz trdnega spanja. Iznenadeni in grozno
prestrašeni planejo kvišku . . .

— Kak hrup je to? — zavpije Josip,
skočivši s postelje. Stopi k oknu. Zunaj vidi
v svitlobi gorečih plamenic mrgoleči žugajoče
in pušajoče mnogobrojno množico, oboroženo
s vilami, kosami in sekirami.

— Vlahi, Vlahi! — zakriči v tem tre-
nutku konjiški hlapec, v smrtnem strahu dir-
jajoč od sebe do sebe.

— Vlahi! Vlahi! — kriči drugi sluga
prvemu sledeč in v trenutku pridre s to
strašno novico tudi dekle, jokajoče in tarna-
joče, kot bi bile obsedene.

— Zaklenite duri! — zapove popolnem
mirno Josip Bardi.

— Glavna vrata založite s mizami in
stoli jedilne sobe! Pokličite Barnabo in sta-
rega! Ženske naj gredo v zadnjo stransko
sobo! Za mirni bodite in ne obupajte! Mo-
ški zberite se v dvorani sred gradu, od ke-
der se lahko brani vse poslopje! —

S stene poleg postelje zname dve puški
in hiti v sobo svojega brata Tomaža.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

10

Bárdyjeva obitelj.

Prigodba iz leta 1848—49.

Poslovenil Iv. Kuret.

— Ko bi te bil pustil tam, prinesli bi
mi namesto čake, tvojo glavo, — reče De-
kurio.

Krdelo se ustavi pod Dekurijevim oknom
in ko se jim ta prikaže, sprejmejo ga s po-
klenskoradostnim vrisom.

Dekurio jih nagovori v vlaškem jeziku,
na kar mu začno nekateri ostro odgovarjati,
kanaje pri tem na čake, vsečo ob dolgej
palici.

V sadregi obrne se Dekurio k mlade-
niču, koji je med tem stopil v bližnji kot.

— V čaki imaš zapisane svoje ime? —
vpraša ga savset.

— Da! —

— Nesrečnež! Ljudstvo divja, ker te ni
vdobilo, in ker ve tvoje ime, napade hišo
tvojega očeta. —

— In ti mu to dovoliš?

— Ne morem nikakor pomagati, kajti če

grefu toli zaželjeni slogi med narodnostmi prvi in neizogibni pogoj enakopravnost in jednakoeljavnost vseh. Gospod deželni glavar Goriški pa naj obračuna sam se svojo vestjo, da-li je se svojim postopanjem v državnem zboru, zlasti v zadnjem času, kaj in koliko pripomogel do sloga med narodnostmi!

Kriza na Ogerskem. Pri kraju smo: dr. Wekerle je izjavil v konferenciji liberalne stranke, da ne uživa več zaupanja krone v isti meri, kolikor je potrebno, z bok česar je odstopil. Zajedno je padli mogočnejši izjavili nado, da cerkveno-politiški zakoni stopijo neopremeni v veljavo ter je zatrdil, da treba podpirati vsako vladu, katera bo zastopala liberalni program. No, mi menimo, da je bilo to zatrdilo popolnoma odveč, saj vemo, da so gospoda zvesti sami sebi. Glasom poročil hoče liberalna stranka podpirati le tako vladu, ki bo hoteli: 1.) v jednem letu izvesti že potrjene cerkveno-politiške zakone in 2.) ako pride do postavne veljave tudi še catale cerkveno-politiške predloge. Gospoda so torej jako samostojni — na videz. V resnici pa se jako boje stvari, ki imajo priti. Saj priznavajo to celo nemški židovski listi, kateri pravijo, da se sicer ni bati ostre premembe sistema, vendar pa da utegne polagoma priti „do drugih načel“. Slednjič naglaš „Neue Freie Press“, da utegne tudi v nana konstelacija vplivati na razvoj krize, to je, da se morda pripravlja zopet nekdanja trocarska zveza — Nemčija, Avstrija in Rusija —, ker je Italija jako padla v svoji vrednosti kot zaveznica. Ali se ne čuje to jadikovanje kakor pogrebno zvonjenje zvezi Avstrije z Italijo? To bi bila vsakako svetla točka v temni eliki sedanjih homatij.

Cesar odpotuje iz Budimpešte dne 30. t. m. in se povrne tjakaj dne 2. januarja pr. l. In še le potem je pričakovati končne rešitve krize.

Fran II., bivši kralj Neapeljski in obeh Sicilij je umrl dne 27. t. m. v Arco. Svojo vladu je nastopil leta 1859 v dobi revolucije. Med bitko pri Magenti je pokojni kralj italijanski, Viktor Emanuel, ponudil kralju Franu zvezo proti Avstriji, kar pa je odklonil poslednji. Med tem pa se je širila revolucija bolj in bolj, tako, da je dne 6. septembra moral ostaviti svoje glavno mesto Neapelj, a takoj naslednjega dne je zasel mesto — Garibaldi, storivši s tem jeden korak naprej na poti do združene ali lačne in guile Italije. Kako je prišlo pozneje, posebnost v letih 1866 in 1870, je znano našim čitateljem: Avstrija je ostavila Benedijo in Lombardijo, italijanska vojska je zasedla Rim. Od tedaj je živel kralj Fran večinoma v inozemstvu.

Škandali v Italiji. Med božičnimi prazniki se je položaj baje zasukal jako neugodno za gosp. Crispije, kajti ni gotovo, da kralj privoli v zahtevu tega „poročnika“ rimske banke po razpuščenju poslanske zbornice. Javno menenje je večinoma proti Crispiju, češ, gosp. Crispi naj tira svoje pravde, uložene radi obrekovanja in razžaljenja na časti, kot zasebnik, ne pa kot minister, kar je razumeti seveda tako, da naj odstopi.

Različne vesti.

Imenovanje. Csa. namestnik v Trstu imenoval je avtorizovanega inženirja Alojzija Palešja za začasnim stavbenem pristavom.

Za podružnico sv. Cirila in Metoda na Greti darovali so dalje o priliki božičnice sledeči gg.: Š. G. Thaler Tomaž 20 kron, Ferluga Antonija 3 kr., Jos. Pertot 1 kr., Gorjup Gertrud 40 vin., Kramer Ivan 1 kr., Bole Iv. M. 1 kr., Bole Josip 60 vin., Kavčič Iv. 2 kr., Gustin Franjo 2 kr., Reva 1 kr., Mara 1 kr., Šancin 1 kr., Šancinka 1 kr., N. W. 2 kr., Logar Tereza 1 kr., N. N. 2 kr., Kariz 1 kr., A. B. C. 1 kr., Mihelič 2 kr., in Strekelj F. 2 kr. Vkupe 47 kron 20 vinarjev. Hvala arčna gg. darovateljem in nabiralki g. ni V. Kavčič! — Nadalje darovala sta dva slovenska Furlana iztržek 3 krone 48 stot. za kotel mrljih hrušk.

Slovanska Čitalnica ima danes zvečer ob 9. uri svoj „jour-fix“, na kar ude in prijatelje tega društva opozarjamo.

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolice bo imela svoj javen shod na Proseku v nedeljo dne 30. t. m. popoldne po blagoslovu v dvorani g. Lukše s sledečim vaperedom: 1. Nagovor predsednika; 2. Govor o važnosti kmetijskih družeb; 3. Poučni

govor potovalnega učitelja gospoda Cotiča o kmetijstvu.

Z ozirom na važnost tega shoda, posebno za kmetovalce na Proseku in Kontovelju, je želeli kolikor mogoče veliko udeležbo. Kolikor je nam znano, do sedaj niso imeli okoličani tržaški nikdar prilike slišati strokovnjaka predavati o kmetijstvu v našem materinem jeziku. Naj se torej okoličani udeležbe v velikem številu prihodnjega shoda. Ob enem bo imel odbor Kmetijske in vrtnarske družbe v nedeljo popoldne svojo sejo na Proseku, h kateri se vabijo gg. odborniki.

Statistika tržaška. Od 16. do 22. t. m. rodilo se je v tržaški občini 97 otrok (52 moških in 45 ženskih); poleg teh bili so 3 mrtvorajeni. Umrla je 94 oseb (50 moških in 44 ženskih). V razmeri na število prebivalstva pride 30:50 mrtvih na vsakih 1000 duš. — Zdravniški izkaz navaja med vzroki smrti: 3 slučaje škrlatice, 5 al. dčvice, 3 al. vročinske bolezni, 1 al. porodniški mrzlec, 12 al. jetike, 9 al. vnetja sopolnih organov, 5 al. kapi, 1 al. nenadne smrti in 2 samomora. —

Za bédnike v Kalabriji in Siciliji nabrali so tržaški trgovci itd. do večerj gld. 1.677 82 avstrijskega denarja in 11.803 italijanskih lir. Razmerno mnogo italijanskega denarja, a malo avstrijskega.

Iz Dekanske županije nam pišejo: Spominjate se že, da smo imeli v avgustu t. l. občinske volitve. Kaj in kako se je godilo tedaj, smo že opisali avojedobno v „Edinosti“. Danes nam je še pridodati, da je 28 volivcev ušlo pritožbo proti volitvi, gospod župan pa je zajedno uležil proti vsem 28 podpisancem tožbo radi razžaljenja, storjenega v tem utoku proti veljavnosti volitev. Ali glej dobrosrčnosti našega župana: prekladal je dne 13. decembra svojo zatožbo ter zajedno poslal občinskega slugo do vseh zatožencev, da bi ti poslednji izročili slugi prejeto vabila k razpravi pri okrajnem sodišču v Koprnu, ki se je imela vršiti dne 20. decembra. Vidite, kako „dobrosrčen“ je torej naš gospod župan: „odpuštil“ je iz lastnega nagiba, ne da bi ga bil kdo prosil odpuščenja.

Doznali smo tudi, da je c. kr. namestništvo že pred 14. novembrom vrnilo rekurz proti volitvam, a še danes nimamo nikake rešitve, dasi smo večkrat povpraševali o tem pri županiji. (To se nam pa zdi skoro neverojetno. Opomba uredništva.)

Ljudski „ples“. Minolo eredo popoldne priredila je uprava gledališča Politeama ljudski „ples“. Tu je mrgolelo težakov, dekel, „očolot“ in pa vojakov, da je bila strahota. Pljuča pa so imeli ti ljudje kaj dobrih, kajti, kakor čujemo, bil je na „plesišču“ tak prah, da ni bilo videti jedno pod daleč. I to je — zabava in pa „skrb“ za obče zdravje. Čudimo se, da oblasti dovolijo take „zabave“, ki so toli škodljive tudi za telesni blagor ljudstva. — Na tem „plesu“ sprl se je 21 letni težak Josip Novak, stanujoč v ulici Pondares hšt. 2 z nekaterimi „plesalci“, ki mu niso hoteli dovoliti, da bi se gnučil z nekim dekletom, katero je hotel imeti on. Pririli so se stražarji do prepirlcev ter so ukazali Novaku, da naj se pobere, toda Novak je prišel suvati okolo sebe, kakor da je besen. Dva stražarja sta ujela kjo gorko, kajti Novak ima krepke pesti. Z velikim trdom spravila sta ga iz dvorane pred policijskega komisarja, ki ga je odpelal a „plesišču“ v luknjo. Žalosten konec vsele „zabave“.

Umor pred božičnim drevescem. Z Dunaja javljajo, da so na Sveti večer ulomili neznani hudodelec v hišo nekega imovitega posestnika. Gospodar in njegova žena bila sta v cerkvi, doma bila je dekla in 9letni gospodarjev sin. Hudodelec umorili so otroka in deklo, prevrtili in razbili vse omare ter odnesli več dragocenosti in pa jedno hranilno-uložno knjižico. Vrnivša se roditelja domov, našla sta svojega otroka mrtvega pred božičnim drevescem. Dete je imelo glavo preklano.

Žalostni božični prazniki. Predvečerašnjem dopoldne zgrudila se je v ulici del Seminario 50letna Marija Maraz obnemogla na tla. Mimoidoči ljudje pozvali so g. Travosa, ki je okrepil obnemoglo in jo poslal v bolnišnico. Maraz stanuje v hiši št. 2 v ulici del Seminario; obnemogla je vesled tega, ker že par dni ni bila uležila ničesar! To je bil zares žalosten Božič!

Nezgoda. 21letni kamnosek Jakob Mihelič, stanujoč na Vrdeli hšt. 166, razkladal

je predvečerašnjem kamenje raz voz. Težak kamen mu je padel na levo roko in mu isto strl popolnoma. Ponarečenega odpeljali so v bolnišnico.

Najden utopljenec. V poslednji številki našega lista sporočili smo, da so našli dne 26. t. m. v morju truplo neznanega težaka, o katerem nihče ni znal povedati druge, nego da se imenuje Andrej. Večraj se je dognalo, da je utopljenec 55letni težak Andrej Semenc, da je stanoval v Rojšanu hšt. 4 in da se je brčkone utopil samovoljno.

Protep. Nek Martin K., službujoč pri posestniku Petru Mioniju na Gornji Kjarboli hšt. 30, sprl se je dne 27. t. m. s kmetom Josipom Luinom, stanujočim ravno tam, hšt. 28 in ga s stpom težko rasil na vratu. Ranjeni Luin šel je na zdravniško postajo, da mu obvežejo rano, toda zdravnik poslal ga je, ko mu je rano obvezal, v bolnišnico, ker je rana silno nevarna. Ranilec K. išče policija, toda doslej ga ni našla, ker je isti pobegnil brčkone kam na Kraus.

Zasačen napadalec? V poslednji številki našega lista sporočili smo, da je neznan hudodelec dne 26. t. m. zvečer napadel v gostilni, ki je v ulici Corti hšt. 3, podvzetnika Karla Rossija, vbodil ga z dolgom nožem v želodec. Polic. ofic. g. Brasciani zaprl je 23letnega Rossijevega tovariša Spiridijona Scipionija, stanujočega v ulici Capitelli hšt. 3, ker je isti na sumu, da je zabolil Rossija. Scipioni je oče treh nedoraslih otrok, Uradniku, ki ga je zasilal na zapisnik, prisnal je Scipioni, da se je pred napadom prepiral z Rossijem, odločilo pa taji, da bi bil on napadalec. — Rossiju obrnilo se je tako na zlo, da so zdravniki zgubili vso nadejo, da ozdravi. Scipionija dovodli so v bolnišnico k Rossijevi postelji, prisoten je bil tudi preiskovalni sodnik z drugim sodnijskim osebjem, toda ubogi Rossi ne more spregovoriti umljive besede. Scipionija pridržali so v preiskovalnem zaporu.

Sodnijsko. Predvečerašnjem bila je pred tukajšnjim sodiščem razprava proti 21letnemu cunjarju Antonju Baratu iz Kopra in 18letnemu cunjarju Josipu Sagerju iz Trsta. Obsa sta bila obtožena poskušene tatvine. Dne 29. oktobra namreč je nekdo na Acquedottu iztrgal učiteljici Mariji Incontrera zlato ovratno verižico in pobegnil. Za drznim tatom je tekel uradnik g. Anton Pogačnik, ga dohitel in ga izročil stražarjem. Barut se je pozneje izgovarjal, da je verižico ukradel Sager, kateri pa je bil pobegnil, ne da bi ga bil kdo opazil. Zaprl so zatorej še Sagerja, toda ta je zopet dolžil Baruta. Ker pa se ukradena verižica ni bila našla ne pri jednem ne pri drugem, sklevalo je sodišče iz nasprotnega obdolževanja obeh zatožencev, da sta nameravala ukrasti po medaobnem dogovoru omenjeno verižico in pa uro. Barut je dobil 6 mesecev ječe, Sager pa, ki je bil doslej še nezakazan, 3 mesece ječe. — 17letni Rudolf Mislej iz Trsta, pristojen v Vipavo, in pa 20letni Viktor Mužina iz Trsta, dobila sta zaradi tatvine Mislej 3 mesece ječe in Mužina 2 mesece. Ukradla sta bila nekega dne v minolem juliju iz nekega hleva 2 vreči otrobov, vrednih 4 gl. 70 nč. in pa nekatere druge predmete majhne vrednosti.

Policijsko. Zasebniku Demetriju Cukoviću iz Zadra, kateri je prebil praznike v Trstu, ukradel je neznan tat iz zaprtega kovčega na Cukovičem stanovanju v neki hiši v ulici Crozada nakaznico na anglo-avstrijsko banko, glasečo na 150 lir šterlinov in pa 40 gld. avstr. denarja. Tatvina prijavljena je policiji, istotako obvestili so banko o stvari. — Frana S., čevljarja in vratarja hiše št. 3 v ulici Capuano, starega 42 let, rojenega v Vipavi, zaprl se, ker se je nevarno grozil svoji ženi Ivani. — 18letnega postopača Ivana C. iz Trsta zaprl se, ker je skušal neki ženski v cerkvi pri sv. Antonu novem ukrasti novčarko iz žepa.

Koledar. Danes (29.): Tomaž, škof; David, kralj. — Jutri (30.): Nedelja pred novim letom Nicefor. — V ponedeljek (31.): Silvester, papež; Pavlina, mučenica. — Maj — Solnce izide ob 7. uri 46 min., zatoni ob 4. uri 19 min. — Toplota večerj: ob 7. uri zjutraj 3-5 stop., ob 2. uri pop. 9 stop.

Najnovejše vesti.

Budimpešta 28. Uradni list javlja: Cesar je z odloko z dne 23. decembra vsprejel ostavko ukupnega ministerstva Ogerskega, izjavivši istemu svojo zahvalo na brižnem službovanju. Zajedno je odre-

dil cesar, da dosedanje ministerstvo začasno nadalje vodi posle.

Budimpešta 28. Danes je cesar zopet vsprejel mnogo poslancev in magnatov. Avdiencije se zaključijo z dne 30. decembra.

Budimpešta 28. V poslanski zbornici je ministerski predsednik Wekerle ponovil svojo izjavo, da ministerstvo ni uživalo zaupanja krone v toliki meri, kolikor je potrebno za vapočno poslovanje, vsled česar je ministerstvo odstopilo. Član nezavisne stranke Justh opaža, da ministerski predsednik ni povedal, zakaj ni uživalo zaupanja.

Beligrad 28. Finančni minister Petrovič je prijavil vladi, da so je dogovor radi novega arbskega posojila konečno podpisal v Parizu.

Arco 28. Večraj zvečer so otvorili oporoko kralja Neapeljskega. Ista določa, da se truplo shrani v tukajšnji delegatni cerkvi ter odklanja pokladanje vencev. Truplo se položi na mrtvaški oder v cerkvi sv. Ane. Dan pogreba še ni določen.

Trgovinske brzjavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.61—6.62 Kornza za jesen 1893 6.91 do 6.92 Oves za spomlad 5.94—5.95. Riž nova 6.25—6.35. Kornza stara 5.50 do 5.70.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6.60—6.65, od 79 kil. f. 6.65—6.70, od 80 kil. f. 6.70—6.75, od 81 kil. f. 6.75—6.80, od 82 kil. for. 6.80—6.85. Ječmen 6.23—8.10: prosa 6.00—6.60.

Pšenica: Srednja ponudba. Popraskavanja skoraj nič. Trg jako mlačen, cene padajoče. Vreme lepo: Praga. Nerainirani sladkor za januar f. 11.50, februar f. 11.60. Nespremenjeno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 28:—28.85 Jan. mare f. 28.25—28.50 Concessé za januar-mare 29:—29.50. Četvrti za december 29.75. V glavah (sodih) za januar 30:—

Havro. Kava Santos good average za december 89.75, za april 86.75.

Hamburg. Santos good average za december 70.75, mare 69.75, maj 68.50.

Dunajska borza 28. decembra 1894

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.10	100.5
„ „ „ v srebru	100.10	100.10
Avstrijska renta v zlatu	124.20	124.10
„ „ „ v kronah	98.20	98.05
Kreditno šekije	401.10	403.10
London 10 let	123.80	123.90
Napoleoni	9.84	9.84
100 mark	80.72 1/2	80.80 1/2
100 italj. lir	46.25	46.30

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Bolladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino, debelo, tako močnom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanile v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosa)). Po dvakrat na dan fršno oprsno mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (fršna) smetana. Na zahtevanje, pošilja se tudi na dom.

Martin Krže, Piaz. 8. Giovanni št. 1. ima trgovino z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so čašpiri v raznih slovanskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, Cl. kavarar.

Gostilna ANTONA VODOPIVCA

ulica Solitarto št. 12
* priporoča al. občinstvu

pristno vipavsko vino,
kakor n. pr.:

Črno, modra frankinja po 40, 11. vrste po 32, belo rebulja po 36, riesling po 40 in sladki prosekcar po 48 kr. liter. — Družinam, od 5 litrov naprej, 4 kr. ceneje. Tudi prav domača kuhinja je na razpolago.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO

vpisana zadruga z omejenim poročitvom v Rojano pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato poskrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3)
pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojano

(poprej Pertotova)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnimi senenatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorkimi in miznimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojano (poprej Pertotova)

kjer se prodaja goveja in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani

se še vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtak od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—5